

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

I. Nhiệm vụ tự học, nguồn tài liệu cần tham khảo:

Nội dung 1: SGK chương 3 ,bài 1 : Giới hạn dãy số

Nội dung 2: Tham khảo đề cương tổ Toán phần Giới hạn dãy số

II. Kiến thức cần ghi nhớ:

1. GIỚI HẠN HỮU HẠN CỦA DÃY SỐ

a. Định nghĩa

Định nghĩa 1

Ta nói dãy số (u_n) có giới hạn là 0 khi n dần tới dương vô cực, nếu $|u_n|$ có thể nhỏ hơn một số dương bé tùy ý, kể từ một số hạng nào đó trở đi.

Kí hiệu: $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = 0$ hay $u_n \rightarrow 0$ khi $n \rightarrow +\infty$.

Định nghĩa 2

Ta nói dãy số (v_n) có giới hạn là a (hay v_n dần tới a) khi $n \rightarrow +\infty$, nếu $\lim_{n \rightarrow +\infty} (v_n - a) = 0$.

Kí hiệu: $\lim_{n \rightarrow +\infty} v_n = a$ hay $v_n \rightarrow a$ khi $n \rightarrow +\infty$.

b. Một vài giới hạn đặc biệt

a) $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{n} = 0$; $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{n^k} = 0$ với k nguyên dương;

b) $\lim_{n \rightarrow +\infty} q^n = 0$ nếu $|q| < 1$;

c) Nếu $u_n = c$ (c là hằng số) thì $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} c = c$.

Chú ý: Từ nay về sau thay cho $\lim_{n \rightarrow +\infty} u_n = a$ ta viết tắt là $\lim u_n = a$.

2. ĐỊNH LÝ VỀ GIỚI HẠN HỮU HẠN

Định lí 1

a) Nếu $\lim u_n = a$ và $\lim v_n = b$ thì

$$\bullet \lim (u_n + v_n) = a + b$$

$$\bullet \lim (u_n - v_n) = a - b$$

$$\bullet \lim (u_n \cdot v_n) = a \cdot b$$

$$\bullet \lim \left(\frac{u_n}{v_n} \right) = \frac{a}{b} \text{ (nếu } b \neq 0 \text{)}.$$

b) Nếu $\begin{cases} \lim u_n = a \\ u_n \geq 0, \forall n \end{cases}$ thì $\begin{cases} \lim \sqrt{u_n} = \sqrt{a} \\ a \geq 0 \end{cases}$.

3. TỔNG CỦA CẤP SỐ NHÂN LÙI VÔ HẠN

Cấp số nhân vô hạn (u_n) có công bội q , với $|q| < 1$ được gọi là cấp số nhân lùi vô hạn.

Tổng của cấp số nhân lùi vô hạn:

$$S = u_1 + u_2 + u_3 + \dots + u_n + \dots = \frac{u_1}{1 - q} \quad (|q| < 1).$$

4. GIỚI HẠN VÔ CỰC

a. Định nghĩa

- Ta nói dãy số (u_n) có giới hạn là $+\infty$ khi $n \rightarrow +\infty$, nếu u_n có thể lớn hơn một số dương bất kì, kể từ một số hạng nào đó trở đi.

Kí hiệu: $\lim u_n = +\infty$ hay $u_n \rightarrow +\infty$ khi $n \rightarrow +\infty$.

- Dãy số (u_n) có giới hạn là $-\infty$ khi $n \rightarrow +\infty$, nếu $\lim(-u_n) = +\infty$.

Kí hiệu: $\lim u_n = -\infty$ hay $u_n \rightarrow -\infty$ khi $n \rightarrow +\infty$.

Nhận xét: $u_n = +\infty \Leftrightarrow \lim(-u_n) = -\infty$.

b. Một vài giới hạn đặc biệt

Ta thừa nhận các kết quả sau

- $\lim n^k = +\infty$ với k nguyên dương;
- $\lim q^n = +\infty$ nếu $q > 1$.

c. Định lí 2

- Nếu $\lim u_n = a$ và $\lim v_n = \pm\infty$ thì $\lim \frac{u_n}{v_n} = 0$.
- Nếu $\lim u_n = a > 0$, $\lim v_n = 0$ và $v_n > 0, \forall n > 0$ thì $\lim \frac{u_n}{v_n} = +\infty$.
- Nếu $\lim u_n = +\infty$ và $\lim v_n = a > 0$ thì $\lim u_n \cdot v_n = +\infty$.

Các ví dụ :

Câu 1. Giá trị của giới hạn $\lim \left[\frac{1}{1.4} + \frac{1}{2.5} + \dots + \frac{1}{n(n+3)} \right]$ bằng:

Bài giải

$$\begin{aligned} \frac{1}{1.4} + \frac{1}{2.5} + \dots + \frac{1}{n(n+3)} &= \frac{1}{3} \left[1 - \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{1}{5} + \frac{1}{3} - \frac{1}{6} + \dots + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+3} \right] \\ &= \frac{1}{3} \left[\left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} \right) - \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \dots + \frac{1}{n+3} \right) \right] \\ &= \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} \right) \\ &= \frac{1}{3} \left(\frac{11}{6} - \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} \right) \end{aligned}$$

Do đó $\lim \left(\frac{1}{1.4} + \frac{1}{2.5} + \dots + \frac{1}{n(n+3)} \right) = \lim \frac{1}{3} \left(\frac{11}{6} - \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} \right) = \frac{11}{8}$.

Câu 2. Giá trị của giới hạn $\lim \left[n(\sqrt{n^2+n+1} - \sqrt{n^2+n-6}) \right]$ là:

Bài giải

$n(\sqrt{n^2+n+1} - \sqrt{n^2+n-6}) \sim n(\sqrt{n^2} - \sqrt{n^2}) = 0 \rightarrow$ nhân lượng liên hợp :

$$\begin{aligned} \lim n(\sqrt{n^2+n+1} - \sqrt{n^2+n-6}) &= \lim \frac{7n}{\sqrt{n^2+n+1} + \sqrt{n^2+n-6}} \\ &= \lim \frac{7}{\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} + \sqrt{1 + \frac{1}{n} - \frac{6}{n^2}}} = \frac{7}{2}. \end{aligned}$$

Câu 3. Biết rằng $\lim \frac{\sqrt[3]{an^3+5n^2-7}}{\sqrt{3n^2-n+2}} = b\sqrt{3}+c$ với a, b, c là các tham số. Tính giá trị của biểu thức

$$P = \frac{a+c}{b^3}.$$

Bài giải

$$\text{Ta có } \lim \frac{\sqrt[3]{an^3 + 5n^2 - 7}}{\sqrt{3n^2 - n + 2}} = \lim \frac{\sqrt[3]{a + \frac{5}{n} - \frac{7}{n^3}}}{\sqrt{3 - \frac{1}{n} + \frac{2}{n^2}}} = \frac{\sqrt[3]{b}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt[3]{a}}{3} \sqrt{3}$$

$$= b\sqrt{3} + c \Rightarrow \begin{cases} \sqrt[3]{a} = \frac{b}{3} \Rightarrow P = \frac{1}{3} \\ c = 0 \end{cases}$$

Câu 4 : Tính tổng $S = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{9}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^n} - \frac{1}{3^n}\right) + \dots$

Bài giải

Ta có

$$\begin{aligned} S &= \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{9}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^n} - \frac{1}{3^n}\right) + \dots \\ &= \left(\underbrace{\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^n} + \dots}_{\text{CSN } \text{lvh: } u_1 = q = \frac{1}{2}} \right) - \left(\underbrace{\frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \dots + \frac{1}{3^n} + \dots}_{\text{CSN } \text{lvh: } u_1 = q = \frac{1}{3}} \right) = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} - \frac{\frac{1}{3}}{1 - \frac{1}{3}} = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

Bài tập rèn luyện

Câu 1. Kết quả của giới hạn $\lim\left(\frac{\sin 5n}{3n}-2\right)$ bằng:

- A. -2. B. 3. C. 0. D. $\frac{5}{3}$.

. Ta có $0 \leq \left|\frac{\sin 5n}{3n}\right| \leq \frac{1}{n}$, mà $\lim \frac{1}{n} = 0$ nên $\lim \frac{\sin 5n}{3n} = 0$, do đó $\lim\left(\frac{\sin 5n}{3n}-2\right) = -2$.

Câu 2. Có bao nhiêu số tự nhiên chẵn k để $\lim \frac{n-2\sqrt{n^k} \cos \frac{1}{n}}{2n} = \frac{1}{2}$.

- A. 0. B. 1. C. 4. D. Vô số.

Ta có $\frac{n-2\sqrt{n} \sin 2n}{2n} = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{n} \sin 2n}{n}$.

Điều kiện bài toán trở thành $\lim \frac{\sqrt{n^k} \cos \frac{1}{n}}{n} = 0$.

Ta có $\lim \cos \frac{1}{n} = \cos 0 = 1$ nên bài toán trở thành tìm k sao cho

$\lim \frac{\sqrt{n^k}}{n} = \lim n^{\frac{k}{2}-1} = 0 \Leftrightarrow \frac{k}{2}-1 < 0 \Leftrightarrow k < 2 \xrightarrow{k \in \mathbb{N}^+, k=3l}$ không tồn tại k (do k nguyên dương và chẵn).

Chọn A.

Câu 3. Kết quả của giới hạn $\lim \frac{3\sin n + 4\cos n}{n+1}$ bằng:

- A. 1. B. 0. C. 2. D. 3.

. Ta có $0 \leq \left|\frac{3\sin n + 4\cos n}{n+1}\right| \leq \frac{7}{n+1} \leq \frac{7}{n} \rightarrow 0 \rightarrow \lim \frac{3\sin n + 4\cos n}{n+1} = 0$. **Chọn B.**

Câu 4. Giá trị của giới hạn $\lim \frac{-3}{4n^2 - 2n + 1}$ là:

- A. $-\frac{3}{4}$. B. $-\infty$. C. 0. D. -1.

Câu 5. Giá trị của giới hạn $\lim \frac{n+2n^2}{n^3+3n-1}$ bằng:

- A. 2. B. 1. C. $\frac{2}{3}$. D. 0.

Ta có $\lim \frac{n+2n^2}{n^3+3n-1} = \lim \frac{\frac{1}{n^2} + \frac{2}{n}}{1 + \frac{3}{n^2} - \frac{1}{n^3}} = \frac{0}{1} = 0$. **Chọn D**

Câu 6. Giá trị của giới hạn $\lim \frac{3n^3 - 2n + 1}{4n^4 + 2n + 1}$ là:

- A. $+\infty$. B. 0. C. $\frac{2}{7}$. D. $\frac{3}{4}$.

Ta có $\lim \frac{3n^3 - 2n + 1}{4n^4 + 2n + 1} = \lim \frac{\frac{3}{n} - \frac{2}{n^2} + \frac{1}{n^4}}{4 + \frac{2}{n^3} + \frac{1}{n^4}} = \frac{0}{4} = 0$. **Chọn B.**

Câu 7. Giá trị của giới hạn $\lim \frac{n\sqrt{n} + 1}{n^2 + 2}$ bằng:

- A. $\frac{3}{2}$. B. 2. C. 1. D. 0.

Ta có $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n\sqrt{n}+1}{n^2+2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{n^2}}{1 + \frac{2}{n^2}} = \frac{0}{1} = 0$. **Chọn D.**

Câu 8. Tính giới hạn $L = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n-n^3)(3n^2+1)}{(2n-1)(n^4-7)}$.

- A.** $L = -\frac{3}{2}$. **B.** $L = 1$. **C.** $L = 3$. **D.** $L = +\infty$.

$$L = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n-n^3)(3n^2+1)}{(2n-1)(n^4-7)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 \left(\frac{2}{n^2} - 1 \right) \cdot n^2 \left(3 + \frac{1}{n^2} \right)}{n \left(2 - \frac{1}{n} \right) \cdot n^4 \left(1 - \frac{7}{n^4} \right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{2}{n^2} - 1 \right) \left(3 + \frac{1}{n^2} \right)}{\left(2 - \frac{1}{n} \right) \left(1 - \frac{7}{n^4} \right)} = \frac{-1 \cdot 3}{2 \cdot 1} = -\frac{3}{2}.$$

Bài tập tự luyện :

Câu 1. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt{n+5}-\sqrt{n+1})$ bằng:

- A. 0.** **B. 1.** **C. 3.** **D. 5.**

Câu 2. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt{n^2-n+1}-n)$ là:

- A. $-\frac{1}{2}$.** **B. 0.** **C. 1.** **D. $-\infty$.**

Câu 3. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt{n^2-1}-\sqrt{3n^2+2})$ là:

- A. -2.** **B. 0.** **C. $-\infty$.** **D. $+\infty$.**

Câu 4. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt{n^2+2n}-\sqrt{n^2-2n})$ là:

- A. 1.** **B. 2.** **C. 4.** **D. $+\infty$.**

Câu 5. Có bao nhiêu giá trị của a để $\lim(\sqrt{n^2+a^2n}-\sqrt{n^2+(a+2)n+1})=0$.

- A. 0.** **B. 2.** **C. 1.** **D. 3.**

Câu 6. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt[3]{n^3+1}-\sqrt[3]{n^3+2})$ bằng:

- A. 3.** **B. 2.** **C. 0.** **D. 1.**

Câu 7. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt[3]{n^2-n^3}+n)$ là:

- A. $\frac{1}{3}$.** **B. $+\infty$.** **C. 0.** **D. 1.**

Câu 8. Giá trị của giới hạn $\lim(\sqrt[3]{n^3-2n^2}-n)$ bằng:

- A. $\frac{1}{3}$.** **B. $-\frac{2}{3}$.** **C. 0.** **D. 1.**

Câu 9. Giá trị của giới hạn $\lim[\sqrt{n}(\sqrt{n+1}-\sqrt{n-1})]$ là:

- A. -1.** **B. $+\infty$.** **C. 0.** **D. 1.**

Câu 10. Giá trị của giới hạn $\lim[\sqrt{n}(\sqrt{n+1}-\sqrt{n})]$ bằng:

- A. 0.** **B. $\frac{1}{2}$.** **C. $\frac{1}{3}$.** **D. $\frac{1}{4}$.**

Câu 11. Kết quả của giới hạn $\lim \frac{2-5^{n+2}}{3^n+2.5^n}$ bằng:

- A. $-\frac{25}{2}$.** **B. $\frac{5}{2}$.** **C. 1.** **D. $-\frac{5}{2}$.**

Câu 12. Kết quả của giới hạn $\lim \frac{3^n-2.5^{n+1}}{2^{n+1}+5^n}$ bằng:

- A. -15.** **B. -10.** **C. 10.** **D. 15.**

Câu 13. Kết quả của giới hạn $\lim \frac{3^n-4.2^{n+1}-3}{3.2^n+4^n}$ là:

- A. 0.** **B. 1.** **C. $-\infty$.** **D. $+\infty$.**

Câu 14. Kết quả của giới hạn $\lim \frac{3^n-1}{2^n-2.3^n+1}$ bằng:

- A. -1.** **B. $-\frac{1}{2}$.** **C. $\frac{1}{2}$.** **D. $\frac{3}{2}$.**

Câu 15. Biết rằng $\lim \left(\frac{(\sqrt{5})^n-2^{n+1}+1}{5.2^n+(\sqrt{5})^{n+1}-3} + \frac{2n^2+3}{n^2-1} \right) = \frac{a\sqrt{5}}{b} + c$ với $a, b, c \in \mathbb{Z}$. Tính giá trị của biểu thức

$S = a^2 + b^2 + c^2$.

- A. $S = 26$.** **B. $S = 30$.** **C. $S = 21$.** **D. $S = 31$.**

IIINội dung chuẩn bị:

HS cần xem kỹ lý thuyết SGK trước khi tham khảo phần lý thuyết tóm lược và bài tập.

IV.Đáp án bài tập tự luyện:

Nếu có thắc mắc HS liên hệ GVBM để được hỗ trợ.